

31989L0655

DIRECTIVA CONSILIULUI 89/655/CEE

din 30 noiembrie 1989

**privind cerințele minime de sănătate și securitate pentru folosirea de către lucrători
a echipamentului de lucru la locul de muncă**

(a doua directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva 89/391/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special art. 118a,

având în vedere propunerea Comisiei¹, prezentată în urma consultării Comitetului consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă,

în cooperare cu Parlamentul European²,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social³,

întrucât art. 118a din Tratat prevede obligativitatea Consiliului de a adopta, prin intermediul directivelor, cerințe minime de promovare a îmbunătățirii condițiilor de lucru, în vederea garantării unei mai bune protecții a securității și sănătății lucrătorilor;

întrucât articolul menționat anterior prevede ca aceste directive să evite impunerea unor constrângeri administrative, financiare și juridice care ar împiedica crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;

întrucât Comunicarea Comisiei privind programul său de securitate, igienă și sănătate la locul de muncă⁴ prevede adoptarea unei directive privind folosirea echipamentului de lucru la locul de muncă;

întrucât Consiliul, în Rezoluția din 21 decembrie 1987 privind securitatea, igiena și sănătatea la locul de muncă⁵, a luat act de intenția Comisiei de a prezenta, într-un termen scurt, cerințele minime de organizare a securității și sănătății la locul de muncă;

întrucât, pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, este necesară respectarea unor cerințe minime de utilizare a echipamentului de lucru, care să garanteze îmbunătățirea nivelului de securitate și sănătate;

¹ JO C 114, 30.04.1988, p. 3, JO C 106, 26.04.1989, p. 13 și JO C 287, 15.11.1989, p. 12.

² JO C 326, 19.12.1988, p. 132 și JO C 256, 09.10.1989, p. 65.

³ JO C 318, 12.12.1988, p. 26.

⁴ JO C 28, 03.02.1988, p. 3.

⁵ JO C 28, 03.02.1988, p. 1.

întrucât prezenta directivă este o directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva Consiliului 89/391/CEE din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor care promovează îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă⁶; întrucât prevederile directivei menționate se aplică în întregime în domeniul folosirii de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau specifice incluse în prezenta directivă;

întrucât prezenta directivă constituie un element concret în cadrul realizării dimensiunii sociale a pieței interne;

întrucât, în temeiul Directivei 83/189/CEE⁷, statele membre trebuie să notifice Comisiei orice proiect de reglementări tehnice aplicabile mașinilor, aparatelor și instalațiilor;

întrucât, în temeiul Deciziei 74/325/CEE⁸, completată și modificată de Actul de Aderare din 1985, Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă este consultat de către Comisie în vederea elaborării propunerilor în acest domeniu,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

SECȚIUNEA I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1 Obiectul

1. Prezenta directivă, care este a doua directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva 89/391/CEE, stabilește cerințele minime de protecție în materie de securitate și sănătate privind folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă, așa cum este definit la art. 2 lit. (a).
2. Prevederile Directivei 89/391/CEE se aplică în întregime domeniului menționat la alin. (1), fără a aduce atingere prevederilor mai restrictive și/sau specifice cuprinse în prezenta directivă.

Articolul 2 Definiții

În sensul prezentei directive:

(a) „echipament de lucru” reprezintă orice mașină, aparat, unealtă sau instalație folosită la locul de muncă;

⁶ JO C 183, 29.06.1988, p. 1.

⁷ JO C 109, 26.04.1983, p. 8.

⁸ JO C 185, 09.07.1974, p. 15.

(b) „folosirea echipamentului de lucru” reprezintă orice activitate referitoare la echipamentul de lucru, cum ar fi pornirea și oprirea echipamentului, modul de folosire, transportul, repararea, transformarea și întreținerea, inclusiv curățarea lui;

(c) „zonă periculoasă” reprezintă orice zonă din interiorul și/sau din jurul echipamentului de lucru care poate prezenta riscuri pentru sănătatea sau securitatea unui lucrător expus;

(d) „lucrător expus” reprezintă orice lucrător care se găsește integral sau parțial într-o zonă periculoasă;

(e) „operator” reprezintă lucrătorul(ii) însărcinat(ți) cu folosirea echipamentului de lucru.

SECȚIUNEA II OBLIGAȚIILE ANGAJATORULUI

Articolul 3 Obligații generale

1. Angajatorul ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de lucru pus la dispoziția lucrătorilor din întreprindere și/sau instituție să corespundă muncii prestate sau să fie adaptat acestui scop și să poată fi folosit de către lucrători, fără a pune în pericol securitatea sau sănătatea lor.

La alegerea echipamentului de lucru pe care intenționează să îl folosească, angajatorul trebuie să țină seama de condițiile de muncă și de caracteristicile specifice acesteia, precum și de pericolele pe care le prezintă întreprinderea și/sau instituția respectivă, în special la locul de muncă, pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și/sau de orice alt pericol pe care îl reprezintă folosirea echipamentului de lucru respectiv.

2. Dacă nu este posibil să se asigure folosirea echipamentului de lucru fără nici un risc pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru diminuarea riscurilor.

Articolul 4 Reguli privind echipamentul de lucru

1. Fără a aduce atingere prevederilor art. 3, angajatorul trebuie să procure și/sau să folosească:

(a) echipamente de lucru care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din întreprindere și/sau instituție pentru prima oară după data de 31 decembrie 1992, respectă:

(i) prevederile tuturor directivelor comunitare aplicabile acestui domeniu;

(ii) cerințele minime cuprinse în anexă, în măsura în care nu există directive comunitare aplicabile acestui domeniu sau cele existente se aplică numai parțial;

(b) echipamente de lucru care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din întreprindere și/sau instituție la data de 31 decembrie 1992, să se conformeze cerințelor minime prevăzute în anexă în cel mult patru ani de la această dată.

2. Angajatorul ia măsurile necesare pentru ca, pe toată durata folosirii sale, echipamentul de lucru să fie menținut, prin metode de întreținere corespunzătoare, la un nivel care să respecte prevederile alin. 1 lit. (a) sau (b), după caz.

Articolul 5

Echipament de lucru cu riscuri specifice

Dacă se presupune că folosirea unui echipament de lucru poate prezenta un risc specific pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că:

- echipamentul de lucru este folosit numai de către persoanele însărcinate să îl folosească;
- reparațiile, transformările și activitățile de întreținere sunt efectuate numai de către lucrătorii cu atribuții în acest sens.

Articolul 6

Informarea lucrătorilor

1. Fără a aduce atingere prevederilor art. 10 din Directiva 89/391/CEE, angajatorul ia măsurile necesare pentru ca lucrătorii să dispună de informații adecvate și, dacă este cazul, de cartea tehnică a echipamentului de lucru folosit la locul de muncă.

2. Informațiile și cartea tehnică trebuie să cuprindă un număr minim de indicații de securitate și sănătate privind:

- condițiile de folosire a echipamentului de lucru,
- situații anormale previzibile,
- concluziile care pot fi trase, acolo unde este cazul, din experiența acumulată în urma folosirii echipamentului de lucru.

3. Informațiile și cartea tehnică trebuie să fie pe înțelesul lucrătorilor vizați.

Articolul 7

Instruirea lucrătorilor

Fără a aduce atingere prevederilor art. 10 din Directiva 89/391/CEE, angajatorul ia măsurile necesare pentru ca:

- lucrătorii însărcinați cu folosirea echipamentului de lucru să primească instruire corespunzătoare, inclusiv privind riscurile pe care le poate prezenta echipamentul respectiv,
- lucrătorii vizați la art. 5, a doua liniuță, să primească instruire specifică corespunzătoare.

Articolul 8

Consultarea și participarea lucrătorilor

Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezenta directivă, inclusiv anexele acesteia, se desfășoară în conformitate cu art. 11 din Directiva 89/391/CEE.

SECȚIUNEA III DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 9

Modificarea anexei

1. Modificarea anexei în sensul adăugării unor cerințe minime suplimentare, aplicabile echipamentelor de lucru specifice care fac obiectul punctului 3 din anexă, este adoptată de către Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la art. 118a din Tratat.

2. Adaptările de natură strict tehnică ale anexei în funcție de:

- adoptarea directivelor în domeniul armonizării tehnice și al standardizării echipamentelor de lucru;

și/sau

- progresele tehnice, modificarea reglementărilor sau specificațiilor internaționale și noutățile din domeniul echipamentelor de lucru

sunt adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 17 din Directiva 89/391/CEE.

Articolul 10

Dispoziții finale

1. Statele membre pun în aplicare legile, reglementările și dispozițiile administrative necesare, în conformitate cu prezenta directivă, până cel târziu pe 31 decembrie 1992. Statele membre informează imediat Comisia în această privință.

2. Statele membre aduc la cunoștința Comisiei textele prevederilor de drept intern, deja adoptate sau în curs de adoptare în domeniul reglementat de prezenta directivă.

3. Statele membre raportează Comisiei la fiecare cinci ani despre aplicarea dispozițiilor prezentei directive, indicând punctele de vedere ale partenerilor sociali.

Comisia informează Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social și Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă.

4. Comisia prezintă periodic Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea prezentei directive, ținându-se cont de alin. (1)-(3).

Articolul 11

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 30 noiembrie 1989.

Pentru Consiliu
Președintele
J. P. SOISSON

ANEXĂ

CERINȚELE MINIME CARE FAC OBIECTUL ART. 4 ALIN. (1) LIT. (a) PAR. (ii) ȘI LIT. (b)

1. Observații generale

Obligațiile prevăzute în prezenta anexă se aplică ținând seama de prevederile prezentei directive și în cazurile în care echipamentul de lucru prezintă riscurile respective.

2. Cerințe minime generale aplicabile echipamentului de lucru

2.1. Dispozitivele de comandă ale echipamentului de lucru, care afectează securitatea, trebuie să fie vizibile, ușor de identificat și, dacă este necesar, marcate corespunzător.

Exceptând unele cazuri, dispozitivele de comandă trebuie amplasate în exteriorul zonelor periculoase, astfel încât punerea lor în funcțiune să nu prezinte riscuri suplimentare. Acestea nu trebuie să genereze riscuri ca urmare a unei manevre neintenționate.

Dacă este necesar, de la postul de comandă principal, operatorul trebuie să aibă posibilitatea de a se asigura că nici o persoană nu se găsește în zonele periculoase. Dacă acest lucru nu este posibil, orice pornire trebuie să fie precedată automat de un sistem de

siguranță, cum ar fi un semnal de avertizare sonor și/sau vizual. Un lucrător expus trebuie să aibă timpul și/sau mijloacele necesare pentru a evita rapid riscurile generate de pornirea și/sau oprirea echipamentului de lucru.

Sistemele de comandă trebuie să fie sigure. O pană sau o deteriorare a sistemului de comandă nu trebuie să creeze o situație periculoasă.

2.2. Pornirea echipamentului de lucru trebuie să fie posibilă numai prin acționarea intenționată a dispozitivului de comandă prevăzut în acest scop.

Același lucru este valabil și pentru:

- repornirea echipamentului după o oprire, indiferent de cauza opririi,
- comanda modificării semnificative a condițiilor de funcționare (de exemplu, viteză, presiune, etc.),

exceptând cazurile în care repornirea sau modificarea nu prezintă nici un risc pentru lucrătorii expuși.

Această cerință nu se aplică repornirii sau modificării condițiilor de funcționare rezultate din derularea unei secvențe normale de funcționare a unui dispozitiv automat.

2.3. Orice echipament de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de comandă care să îl oprească complet și în condiții de siguranță.

Orice post de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de comandă care să întrerupă funcționarea echipamentului de lucru în totalitate sau numai parțial, în funcție de riscurile existente, astfel încât echipamentul de lucru să funcționeze în condiții de siguranță. Comanda de oprire a echipamentului de lucru trebuie să aibă prioritate față de comenzile de pornire. Dacă echipamentul de lucru sau componentele periculoase ale acestuia au fost oprite, alimentarea cu energie electrică a dispozitivelor de comandă trebuie să fie întreruptă.

2.4. Dacă este cazul, în funcție de riscurile pe care le prezintă și de timpul normal de oprire, echipamentul de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de oprire de urgență.

2.5. Echipamentul de lucru care prezintă riscuri datorate căderilor de obiecte sau proiectării acestora trebuie prevăzut cu dispozitive de siguranță corespunzătoare.

Echipamentul de lucru care prezintă riscuri datorate degajărilor de gaze, vapori, lichide sau pulberi trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare de reținere și/sau evacuare în apropierea surselor de risc.

2.6. Dacă securitatea și sănătatea lucrătorilor impune acest lucru, echipamentul de lucru și elementele sale componente trebuie stabilizate prin fixare sau alte mijloace.

2.7. În cazul în care există riscul ruperii sau spargerii unor elemente ale echipamentului de lucru, situație care ar putea prezenta riscuri semnificative pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare.

2.8. Dacă există riscul producerii de accidente prin contactul mecanic cu piesele mobile ale echipamentului de lucru, acestea trebuie prevăzute cu dispozitive de protecție care să împiedice accesul în zonele periculoase sau să oprească mișcarea elementelor mobile înainte de pătrunderea în zonele periculoase.

2.9. Dispozitivele de protecție trebuie:

- să fie solid construite,
- să nu genereze riscuri suplimentare,
- să nu poată fi înlăturate cu ușurință sau scoase din starea de funcționare,
- să fie situate la o distanță suficientă față de zona periculoasă,
- să nu limiteze mai mult decât este necesar observarea ciclului de lucru,
- să permită intervențiile necesare pentru montarea sau înlocuirea pieselor și pentru lucrările de întreținere, limitând accesul numai la zona în care trebuie realizată lucrarea, dacă este posibil, fără demontarea dispozitivelor de protecție.

2.9. Zonele și punctele de lucru sau cele în care se execută operațiunile de întreținere ale echipamentului de lucru trebuie iluminate corespunzător, în funcție de lucrările realizate.

2.10. Dacă este cazul, anumite părți ale echipamentului de lucru, care sunt expuse unor temperaturi înalte sau foarte scăzute, trebuie protejate pentru a preveni riscul ca lucrătorii să intre în contact cu acestea sau să se apropie prea mult de ele.

2.11. Dispozitivele de alarmă montate pe echipamentul de lucru trebuie să fie lipsite de ambiguități, ușor de perceput și de înțeles.

2.12. Echipamentul de lucru poate fi folosit numai pentru operațiunile și în condițiile cărora le este destinat.

2.13. Operațiunile de întreținere trebuie să poată fi executate când echipamentul de lucru este oprit. Dacă acest lucru nu este posibil, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare fie pentru executarea acestor operațiuni, fie pentru ca aceste operațiuni să fie executate în afara zonelor periculoase.

Dacă pentru echipamentul de lucru există un carnet de întreținere, acesta trebuie ținut la zi.

2.14. Orice echipament de lucru trebuie prevăzut cu dispozitive ușor de identificat destinate izolării de toate sursele de energie.

Reconectarea nu trebuie să genereze riscuri pentru lucrătorii în cauză.

2.15. Echipamentul de lucru trebuie prevăzut cu dispozitive de alarmă și semnalizare, indispensabile pentru asigurarea securității lucrătorilor.

2.16. Lucrătorii trebuie să aibă acces și să rămână în condiții de securitate în toate zonele destinate operațiunilor de producție, reglare și întreținere.

2.17. Orice echipament de lucru trebuie să asigure protecția lucrătorilor împotriva riscurilor de incendiu sau supraîncălzire a echipamentului, precum și împotriva degajărilor de gaze, pulberi, lichide, vapori sau a altor substanțe produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de lucru.

2.18. Orice echipament de lucru trebuie să asigure prevenirea riscurilor de explozie a acestuia sau a substanțelor produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de lucru.

2.19. Orice echipament de lucru trebuie să asigure protecția lucrătorilor expuși împotriva riscurilor de electrocutare prin contact direct sau indirect.

3. Cerințe minime suplimentare aplicabile echipamentelor de lucru specifice, menționate la art. 9 alin. (1) din prezenta directivă.